

## ΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

### ΚΕΛΤΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

#### 1. Η πηγή του δρομού

Σεν Εσκραχ με τους δεντροκηπους, καταικια για τις μελισσες των λιθαδιων, υπαρχουν λαμπεροι πυκνοι θαμνοι μεσα του, με μια κουπα απο ξυλινες λεπτες σανιδες.

#### 2. Το τραγουδι του κοτσουφα

Το μικρο πουλι εχει θγαλει ενα σφυριγμα απο την ακρη του λαμπρου κιτρινου ραμφους του· ο κοτσουφας απο το φουντωτο κιτρινο κλωναρι στελνει το τραγουδι του επανω στο Λοχ Λοϊ.

#### 3. Ο ερημικος κοτσουφας

Ω! κοτσουφα, ειναι καλα για σενα που η φυλια σου ειναι στους θαμνους· ερημιτης που δε χτυπαι κουδουνι, γλυκο, απαλο και ειρηνικο ειναι το τραγουδι σου.

#### 4. Η ανοιξη

Ανοιξη του Τράιγκ Ντα Φαν, ωραιο ειναι το καρδαμο σου με την καθαρη κορφα· δα' αφου η συγκομιδη σου ειναι παραμελημενη, η φυλura σου δεν μπορει να μεγαλωσει.

Η πεστροφα σου εξω απο τις οχθες σου, το αγριογουρουνο σου μεσα στην ερημια· τα αρσενικα ελαφια σου του ωραιου αποκρημνου βραχου σου για το κυνηγι, τα παρδαλα κοκκινιστηθα ελαφια σου.

Τα καρυδια σου στην κορυφη των δεντρων σου, το ψαρι σου στα νερα του ρυακιου σου· ωραιο ειναι το χρωμα των βλαστων των κρινων σου, πρασινο ποταμιακι στη δασωδη κοιλαδα!...

#### 5. Λουλουδια των ρεικων

Επιδεικτικα μεγαλωνουν. Το ησυχο πληθος, ωραιο κοσμηματα του βασιλειου του ηλιου και του ανεμου, κρεμασιμενες καμπανες των ψηλων αποκρημνων βραχων, σαν κουπες απο μελι.

#### 6. Λιμνες των βουνων

Οι ησυχες πρασινες λιμνες κοιμουνται στη σκια του βουνου και πανω στου νερου το πανι λαμπρη λιακαδα ζωγραφιζει την εικονα της ημερας.

#### 7. Σλάιαφ Γκουα

Σλάιαφ Γκουα, μονια που συχναζουν οι λυκοι, τραχυ και σκοτεινο, ο ανεμος θρηνηι στις μικρες στενες κοιλαδες του, οι λυκοι ουρλιαζουν γυρω στα χασματα του· το αγριο σκουρο ελαφι κουδουνιζει το φθινοπωρο γυρω του, ο γερανός σκουζει πανω απο τους αποκρημνους βραχους του.

#### 8. Μεριονεθ

Ζωντανος παραδεισος των λουλουδιων, γη του μελιου, γη απο βιολετες και ανθους, γη πλουσια στη συγκομιδη, γη των καρυδιων και ακριδη γη των λοφων.

#### 9. Το πολικο αστερι

Ενα λυχναρι εισαι πανω απ ολα τα αστερια της νυχτας, για να οδηγεις τους ναυ-

τικους στο σκοταδι' ωραιο ειναι το χρωμα σου, γλυκεια κορη, που στεκεσαι στην εισοδο του Πολου.

#### 10. Νυχτα

Η αγνη νυχτα ειναι σιωπηλη και το σκοταδι της σκεπαζει ολο το Σινουσντον' ο ηλιος ειναι στο κρεβατι της θαλασσας και το φεγγαρι ασημιωνει την πλημμυρα.

#### 11. Νυχτα και μερα

Μια θυελλωδη νυχτα που δγηνκα να περπατησω στις ακτες του Μενάι, εγω σιωπηλα σκεπτομουν, ο ανεμος δυναμιωνε και τα ασπρα κυματα αγριευαν και η θαλασσα ορμυσε πανω απο τους τοιχους του Καρναρδον.

Αλλα την αλλη μερα το πρωι σταν δγηνκα να περπατησω στις ακτες του Μενάι, ελα ηταν ειρηνικα' ο ανεμος ηταν ησυχος και η θαλασσα γαληνια και ο ηλιος ελαμπε στους τοιχους του Καρναρδον.

#### 12. Ο ανεμος

Μας εχει σπασει, μας εχει συντριψει, μας εχει πνιξει, ω βασιλια του αστροφωτιστου βασιλειου, ο ανεμος μας εχει καψει οπως καιγονται τα δλασταρια στην αλικη φωτια του Ουρανου.

#### 13. Η θυελλα

Κρυα ειναι η νυχτα στο Μεγαλο Βαλτο, η βροχη χυνεται, ουτε ξεροχορτο' ενας βρυχηθμος που μεσα του ο ανεμος τερπεται ουρλιαζει πανω απ το δασος που μας προφυλαει.

#### 14. Πυκνο χιονι

Ενα πυκνο σκεπασμα, ψηλο οσο τα σπιτια στην κοιλαδα, ενα αερικο λιπος παγωνει την κοιλαδα, μια συγκαμυδη απο παγο ψηλα στο Μπεργουν, ενα σκεπασμα σαν ασπρο αλατι.

#### 15. Χιονιας

Ασπρο αλευρι, σαρκα της γης, κρυο μαλλι πανω στο δουνο, μικρο χιονι της παγωμενης μαυρης ημερας' χιονι σαν πιατελλα, πικρο κρυο φτερωμα, απαλοτητα σταλμενη να με κλεισει στα διχτυα του.

Ασπρο χιονι στον παγωμενο λοφο απο πανω, μ εχει τυφλωσει και εχει μουσκεψει τα ρουχα μου. Μα τον ευλογημενο Θεο! Δεν ειχα ελπιδα να γυρισω ποτε σπιτι μου.

#### 16. Παλιρροια

Κοιταξε πισω σου βορειοανατολικά στη δοξασμενη θαλασσα' καταφυγιο των αντων, κατοικια των φωκιων' ακολαστη και θαυμασια, εχει παρασυρθει στην παλιρροια της πλημμυρας.

#### 17. Φθινοπωρο

Ολοκληρη η πλαση, καθε κοιλαδα και χαραδρα, θρηγει τη μακρια της λυπη υστερα απο το ομορφο καλοκαιρι' καμια κορυφη δεντρου δεν μπορει να κανει τιποτα πιο πολυ, ουτε θρηγο αφηνει υστερα απ αυτο.

#### 18. Ηρθε ο χειμωνας

Ο χειμωνας εχει ερθει λειφος, οι λιμνες εχουν ξεχειλισει, ο παγος κομματιαζει

τα φύλλα, το χαρωπο κύμα αρχίζει να μουρμουρίζει.

#### 19. Γλώσσες γυναικών

Έχω διαβάσει ότι με κάποιο τρόπο ήρθαν οχτώ μέρη του λόγου στον κόσμο και ότι οι γυναίκες (πολύ καλό να τους κάνει αυτό!) πήρανε εφτά από αυτά μεταξὺ τους και φυγάνε.

#### 20. Γυναικεία καπέλλα

Τρία πράγματα που είναι θαυμάσια στο υψός.— Το Καντερ Ιντρίς έχει στο δορρά, η κορυφή του Πλινλμμον, του βουνού που φαίνεται μακριά, και ένα κορίτσι πάλι το καπέλλο του είναι της καινουργιάς μόδας.

#### 21. Η περηφάνη κυρία

Κυρία, δε χρειαζόταν να με επιπληξέτε ότι το αλόγο μου μου το δανείσαν' γιατί σ' όλο το χωριό λενε πως θα μπορούσα να πάρω δάνειο από εσάς.

#### 22. Ο θλάστος και η ρίζα

Γιατί θυμώνεις τόσο πολύ που αρεσώ σε κάποιον άλλον; Αν και ο άνεμος μπορεί να λυγίζει το κλώναρι, χρειάζεται κανείς αξίνα να θγάλει τη ρίζα.

#### 23. Η αγάπη δίνει φτερά

Μακρύς ο δρόμος και πλατύ το βουνό, από το Κουίμ Μοντζουαίη ως το Τρο-ουαφινιντ, αλλά εκεί που οδηγούν το παλληκαρι οι ποθοί του, ο λόφος μοιάζει κατήφορος.

#### 24. Το ελάφρο της δhma

Είναι η αγαπημένη μου χαρούμενο αστερι, λουλουδι της κοινοτήτας του Λαν-γκάιγουν' κάτω από το πέλμα της η χλόη δεν δουλιάζει περισσότερο απ' ό,τι ένας δράχος κάτω από το πόδι ενός πουλιού.

#### 25. Ίαν τη σημυδα

Λεπτή και εξαιρετική σαν τη σημυδα, στη μορφή τόσο γλυκεία όσο το ωραίο τρι-φύλλι, στο χρώμα τόσο ομορφη όσο ένα καλοκαιριατικό πρωινό, είναι το πρότυπο της δοξάς όλων των χωρών.

#### 26. Πιο ωραία απ' τον ήλιο

Ωραίο είναι το χαμογελό του ήλιου καθώς ανατέλλει σ' όλη του τη λαμπρότητα, ομορφα και τα χαμογελά του φεγγαριού τη νύχτα, πιο ομορφο είναι το μαγουλό της αγαπημένης μου.

Το φεγγάρι είναι ωραίο πάνω στα κύματα, τ' αστερία είναι ωραία μια λαμπρή νύχτα, αλλά ούτε τ' αστερία ούτε το φεγγάρι δεν έχουν τη μιση ομορφιά της αγαπημένης μου.

#### 27. Κοκκίνα και ασπρά τριανταφύλλα

Είναι η αγαπημένη μου στο λοφό, το κοκκίνο τριανταφύλλο και το ασπρό το κοκκίνο τριανταφύλλο ρίχνει τα πετάλα του, αλλά το ασπρό τριανταφύλλο είναι η αγαπημένη μου.

#### 28. Ασέλγεια

Δεν ξέρω με ποια θα κοιμηθεί ο Ένταν, όμως ξέρω πως ο ωραίος Ένταν δε θα κοιμηθεί μόνος του.



## 29. Ονειρο και πραγματικότητα

Σκεφτομουν: μακαρι να παντρευομουν, δεν θακανα τιποτ' αλλο παρα να τραγουδω και να χορευω' κι ομως τι ειχα μετα το γαμο αλλο παρα να κουνω την κουνια και να ησυχαζω το μωρο;

## 30. Το τελος της ημερας

Με τη νυχτα το σπιτι σκοτεινιαζει, με τη νυχτα ερχεται το φως του κεριου, με τη νυχτα ερχεται το τελος του παιχιδιου και με τη νυχτα ερχεται ο μπαμπας στο σπιτι.

## 31. Ο αξεστος αφεντης

Εχω ακουσει οτι δε δινει αλογα για δοξαστικα τραγουδια' δινει ο,τι ειναι φυσικο γι αυτον — μια αγελαδα.

## 32. Η γενναιοδωρια του Φινν

Αν τα καφε φυλλα που το δασος αφηνει να πεφτουν ηταν χρυση, αν το ασπρο κυμα ηταν ασημενιο, ο Φινν θα τα ειχε παρατησει ολα.

## 33. Κουραση του σωματος και κουραση του πνευματος

Η κουραση στα ποδια υστερα απο λιγη εντονη εργασία ειναι καλυτερη απο την απαιθεια και την κουραση του πνευματος' η κουραση του πνευματος διαρκει για παντα, η κουραση στα ποδια διαρκει μονο μια ωρα.

## 34. Ποσο ευτυχισμενα ειναι τ' αγρια πουλια

Ποσο ευτυχισμενα ειναι τα αγρια πουλια, μπορουν να πανε οπου θελουν; τωρα στη θαλασσα, υστερα στο δουντο, και να γυρισουν στη φωλια τους ανεμελα.

## 35. Ποτε ηρθε η ανοιξη μου

Ο ηλιος ανατελλει οταν ερχεται το πρωι, η ομιχλη σηκωνεται απο τα λιθαδια, η δροσια σηκωνεται απο το τριφυλλι' ομως ποτε θα ανατειλει η καρδια μου;

## 36. Θλιψη

Η καρδια μου ειναι βαρεια σαν ενα αλογο που σκαρφαλωνει το λοφο' ζητωντας να παντρευτω, δε μπορω κι ας εδινα ολη τη ζωη μου. Το φτωχο μου παπουτσι τρυπαι σε μερος που δεν ξερεις και πολλες ανησυχες σκαφεις σπαζουν την καρδια μου.

## 37. Αλιμονο μου, γιατι να γεννηθω

Ποιος ειμαι εγω που γεννηθηκα καποτε και ο πατερας μου και η μητερα μου με αναθρεψαν, που δεν πεθανα με το γαλα του μαστου πριν φθασω στην ηλικια της αγαπης!

## 38. Τα γεραματα δεν ειναι μοναχα

«Τα γεραματα δεν ερχονται μονα τους» — ερχονται με στεναγμους και θρηνους και με διαρκες ξυπνημα τωρα, με τον διαρκη υπνο υστερα.

## 39. Γεραματα και θανατος

Πρεπει να ταξιδεψω μεσα απ την αδυναμια στον ιδιοδρομο με τους προγονους μου — οι κουρασμενες ανιαρες ωρες σεργονονται κοντα και η μακρια νυχτα.



## 40. Η αβεβαιότητα της ζωής

Είτε πρωί, είτε βραδυ, είτε στην ξηρα, είτε στη θάλασσα, αν και το ξέρω πως θα πεθάνω, αλιμονο, δεν ξέρω ποτε.

## 41. Σκίψεις θανάτου

Όταν ένας άντρας έχει περάσει τα σαράντα, αν και είναι ακμαίος όπως τα φουντωμένα δέντρα, ο ήχος ενός θόλου που ανοίγει κάνει το πρόσωπο του να αλλάζει.

## 42. Κρυφός θάνατος

Ο θάνατος έρχεται απροειδοποίητος, αποτομα μπορεί να σε πλευρίσει· κανείς δε ξέρει τα συμπτώματα του ούτε τον ήχο του πατήματος του που πλησιάζει.

## 43. Όχι χωρισμένοι στο θάνατο

Ω! η καρδιά μου δεν ησυχάζει από τον ατελείωτο πόθο. Μεγαλοδυναμие Θεε, στο θάνατο μου κάνε να κοιμημαστέ στον ίδιο ταφο.

## 44. Πάνω στον ταφο

Δεν θα πάω στο κρεβάτι μου αποψε, η αγάπη μου δεν είναι εκεί — θα ξαπλώσω στην πλάκα του ταφού — σπάσε, αν πρέπει, φτώχη μου καρδιά. Δεν υπάρχει τίποτα ανάμεσα σ' αυτόν και σε μένα αποψε παρά μόνο η γη και το φερέτρο και το σάβανο· έχω φύγει μακριά πολλές φορές αλλά ποτε με τόσο βαρεία καρδιά.

## 45. Ο ταφος του αγαπημένου

Περπατήσα στην αυλή της εκκλησίας όπου εκατοντάδες σώματα κοιτονται. Εβάλα το πόδι μου στου αγαπημένου μου τον ταφο, ένιωσα τη φτώχη μου καρδιά να φτερεύγει.

## 46. Για ένα ταφο στο Τρούσυφινιντ

Είμαι τώρα χωρίς ελπίδα και αν με φωνάξουν σπιτι δε μπορώ να απαντήσω· γιατί η μαυρή κρυά γυμνή υγρή γη του Τρούσυφινιντ σκεπαζει το πρόσωπο μου.

## 47. Επιτάφιος για ένα μικρό κορίτσι

Τις θλίψεις και τις αμαρτίες της ζωής δεν τις είδα· μη θρηγείτε για μένα. Έχω γιάτρευται από όλες τις αρρώστιες και στο μνήμα μου — ευτυχισμένη είμαι!

## 48. Του καθενός ο επιτάφιος

Είναι στον ταφο του, έχει φύγει, μη μιλάτε πια γι' αυτόν· συγκομιδή της γης, που γενία τη γενία γλιστράει στη λησμονία.

## 49. Σε δυο ναυαγούς

Τους φέρανε στις ακτές μας, σε αθλία κατάσταση, στο νεκρικό κρεβάτι των κυμάτων· ο Θεός ο ίδιος ξέρει τα ονόματά τους, Αυτός θα έρθει μια μέρα να τους αναστήσει και τους δυο.

## 50. Οι υμνοί του Θεού

Είναι άσπρητο για οποιονδήποτε άνθρωπο στον κόσμο να παυει να Τον δοξάζει, όταν το πουλί δε σταματάει και αυτό χωρίς άλλη ψυχή απ' τον άνεμο.

## 51. Ο Χριστός μπροστά στον Πιλάτο

Πόσο περιεργό να βλέπεις Αυτόν, με μια ψευτική κατηγορία, στα Ρωμαϊκά χέρια, να Τον ανακρίνει ένα φαύλο σκουληκι' και η δικαστική απόφαση περάσε πριν από τον Ανθρωπο στο Θεό.

## 52. Ματαίο προσκύνημα

Να πηγαίνεις στη Ρώμη: πολυς κόπος και λίγο κέρδος! Τον Βασιλιά που ζητάς εδώ δεν θα τον βρεις, εκτός και τον φεργετε μαζί σας.

## 53. Η ερωμένη του καλογερού

Το γλυκό καμπανακι που χτυπά μια θυελλώδη νυχτα: θα προτιμούσα να παω να συναντήσω αυτό, παρά μια ιδιοτροπή γυναίκα.

## 54. Για το Μαελ Μχούρου

Η εκλεκτή γη δεν έχει σκεπαστεί, δεν θα ερθει στους πυργούς του Ταρά, η Ιρλανδία των πολλών αγρών δεν έχει αγκαλιάσει άντρα σαν τον ευγενικό Μαελ Μχούρου.

Δεν έχει πιει γενναία τον θάνατο, δεν έχει φτάσει στη συντροφία των νεκρών, η καλλιεργήμενη γη δεν έχει κλείσει πάνω από ένα σοφό πιο θαυμασίο απ' αυτόν.

## 55. Ντινας Μπραν

Ο Έγγλιν κι η αρπα κι η χορδή της αρπας και οι αρχοντικές γιορτές, όλα αυτά έχουν περάσει' κι εκεί όπου ήταν η ευγενεία τον Γκχουινεντ, τα νυχτοπούλια τώρα βασιλεύουν.

## 56. Ο αυτοκρατορικός Καισαράς νεκρός, λασπη

Ο κόσμος έχει γίνει χαμηλός και ο άνεμος παίρνει μακριά σαν καπνούς τον Αλέξανδρο, τον Καισάρη και όλους όσοι ήταν εμπιστοί τους' πολλή της χλόης είναι ο Ταράς και κοιτάξε πως είναι τώρα η Τροία — και οι Αγγλοι οι ίδιοι, ίσως και αυτοί περάσουν!

## 57. Η αυλή του Ιφορ Χαέλ

Η αυλή του Ιφορ Χαέλ, ποσο τιποτενία η θεά, εκεί που κοιτάται σ' ερειπία ανάμεσα στις κληθρές! Τα αγκαθιά και τα μαραμμένα γαϊδουραγκαθά τη σκεπαζουν όλη και δάτα είναι τώρα, εκεί που ήταν η μεγαλοπρέπεια.

Δεν υπάρχουν ποιήτες εδώ, ούτε ραψώδοι, ούτε χαρούμενα συμποσία, ούτε χρυσάφι ανάμεσα στους τοίχους της' ούτε γενναία δώρα ούτε κι ο γενναιοδωρός αρχοντας να τα δώσει.

Για τον Νταφιντ, αυτόν τον ενδοξό τραγουδιστή, τι θάρεια λυπή να κοιτάται ο Ιφορ στη λασπη! Τα μονοπάτια όπου κάποτε ακουγόταν τραγούδι, είναι τοποι της κουκουδαγιάς.

Με' όλη τη δοξα τους, λίγη είναι η φήμη των αρχόντων, και το μεγαλείο τους και οι επαλξεις τους περνούν' είναι περιεργό μέρος για να κατοικήσει η υπερηφάνεια — η πκονη!

μεταφραση: Κατερίνα Παπανικολάου — Σωκρ. Α. Σκαρτσης  
επιλογή - παρουσίαση: Σωκρ. Α. Σκαρτσης